

JURNAL PENDIDIKAN BAHASA MELAYU

Malay Language Education Journal

Kekangan dan Strategi Guru Bahasa Melayu Sekolah Rendah dalam Meningkatkan Motivasi Murid Selepas Pasca Pandemic COVID-19

(Constraints and Strategies of Primary School Malay Language Teachers in Increasing Student Motivation After Post Pandemic COVID-19)

Amirah Azhar¹, Zamri Mahamod² ANur Syuhada Mat Husin³ & Noorfaraasikin Abdullah⁴

^{1,2,3,4} Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600 Bangi, Selangor, MALAYSIA.

Koresponden: Amirah Azhar, p121080@siswa.ukm.edu.my

ISSN: 2180-4842

Terbitan: Mei, 2023

Volume: 13

Bilangan: 01

Halaman: 73-88

Dihantar pada:

20 November 2022

Diterima pada:

20 Jun 2023

Abstrak: Negara kita telah melangkah ke fasa endemik dan sesi persekolah telah kembali dibuka semula selepas hampir dua tahun pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran (PdP) di rumah. Justeru, kajian ini bertujuan meneroka kekangan yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu dalam proses PdP yang boleh mempengaruhi motivasi murid pasca pandemik COVID-19. Kajian ini juga dijalankan untuk mengenal pasti strategi guru dalam meningkatkan motivasi murid. Kajian menggunakan kaedah kualitatif dengan menggunakan instrumen temu bual dijalankan terhadap empat orang guru Bahasa Melayu yang mengajar di sebuah sekolah rendah yang terletak di daerah Jempol, Negeri Sembilan. Hasil dapatan kajian menunjukkan bahawa antara kekangan yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu yang mempengaruhi motivasi murid ialah murid lambat menguasai sesuatu kemahiran, murid kurang berinteraksi, murid kurang fokus, murid tidak berminat untuk belajar dan faktor persekitaran bilik darjah. Guru turut menjelaskan strategi yang digunakan dalam meningkatkan motivasi murid pasca pandemik adalah dengan menggunakan strategi berpusatkan murid, bahan dan guru. Oleh hal yang demikian, kepelbagaian strategi amat diperlukan bagi meningkatkan motivasi murid sekolah rendah dalam PdP Bahasa Melayu.

Kata kunci: Kekangan guru, Strategi pengajaran, Motivasi, Bahasa Melayu, Pasca pandemik COVID-19

Abstract: Our country has stepped into the endemic phase and school sessions have reopened after almost two years of teaching and learning (TnL) at home. Thus, this study aims to explore the constraints faced by Malay Language teachers in the TnL process that can influence student motivation after the COVID-19 pandemic. This study was also conducted to identify the teacher's strategy in increasing student motivation. A study using qualitative methods using interview instruments was conducted on four Malay Language teachers who teach in a primary school located in Jempol district, Negeri Sembilan. The results of the study show that among the constraints faced by Malay Language teachers that affect student motivation are students who are slow to master a skill, students who interact less, students who lack focus, students who are not interested in learning and classroom environment factors. The teacher also explained that the strategy used to increase student motivation post-pandemic is to use a student-centered, material- and teacher-centered strategy. Therefore, a variety of strategies is essential to increase the motivation of primary school students in TnL in Malay Language.

Keywords: Teachers constraints, Teaching strategies, Motivation, Malay Language, Post COVID-19 pandemic

PENGENALAN

Pandemik COVID-19 telah memberi kesan mendalam kepada semua aspek masyarakat, termasuk pendidikan. Peralihan mendadak daripada pembelajaran secara bersemuka kepada pembelajaran dalam talian telah mencabar guru dan murid, dan telah mengubah cara murid berkelakuan di dalam bilik darjah. Di Malaysia, wabak itu telah memaksa guru menyesuaikan diri dengan cara pengajaran baharu dan telah mengubah persepsi mereka terhadap tingkah laku murid. Pandemik COVID-19 telah mengganggu model pendidikan tradisional dan telah mengakibatkan peralihan ke arah pembelajaran dalam talian. Perubahan mendadak ini telah memberi kesan yang ketara kepada tingkah laku murid di dalam bilik darjah. Salah satu perubahan utama yang diperhatikan oleh guru adalah pengurangan dalam penglibatan dan penyertaan murid. Hal ini boleh dikaitkan dengan pelbagai faktor, termasuk kekurangan motivasi, gangguan di rumah dan isu teknologi. Ramai guru telah melaporkan bahawa murid kelihatan kurang berminat dengan kelas mereka dan lebih cenderung untuk terganggu semasa pelajaran dalam talian (Zamri dan Anita 2021, 2022b).

Perubahan yang diperhatikan oleh guru adalah peningkatan dalam tingkah laku mengganggu murid. Hal ini boleh terdiri daripada murid bercakap mengenai guru semasa pelajaran kepada melibatkan diri dalam aktiviti bukan akademik semasa waktu kelas. Guru juga telah melaporkan bahawa murid kelihatan lebih mudah terganggu dan kurang fokus semasa pelajaran dalam talian. Hal ini boleh disebabkan oleh kekurangan struktur dan penyeliaan di dalam bilik darjah maya (Zamri dan Anita 2021). Peralihan kepada pembelajaran dalam talian juga telah mengakibatkan perubahan dalam hubungan antara guru dan murid. Dalam bilik darjah peribadi tradisional, guru mempunyai lebih banyak peluang untuk berinteraksi dengan murid mereka dan membina hubungan dengan mereka. Di dalam bilik darjah maya, interaksi ini lebih terhad dan hubungan antara guru dan murid lebih jauh. Hal ini boleh membawa kepada penurunan tahap kepercayaan dan rasa hormat antara guru dan murid.

Walau bagaimanapun, di Malaysia telah dapat menyesuaikan diri dengan realiti baharu pembelajaran dalam talian dan telah membangunkan strategi baharu untuk menarik minat murid belajar. Ramai guru telah melaporkan bahawa mereka telah menggunakan teknologi baharu, seperti realiti maya dan gamifikasi, untuk menjadikan pelajaran dalam talian lebih interaktif dan menarik. Menurut Zamri dan Anita (2021, 2022a), guru-guru juga telah menggunakan platform dalam talian, seperti forum perbincangan dan bilik pelajaran, untuk memudahkan kerja berkumpulan dan menggalakkan penglibatan murid.

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) terpaksa menutup sekolah pada Mac 2020, dengan tujuan mengawal penularan virus itu. Pembelajaran

dalam talian telah dilaksanakan, tetapi ia bukan tanpa cabarannya, seperti akses terhad kepada teknologi dan interaksi guru-murid yang terhad (KPM 2020). Peralihan kepada pembelajaran jarak jauh telah memberi kesan yang mendalam terhadap tingkah laku murid (Zamri dan Anita 2022b). Guru telah melaporkan penurunan dalam penglibatan, motivasi, dan penyertaan murid. Di samping itu, murid telah melaporkan rasa terharu dan tertekan akibat perubahan mendadak dan cabaran yang datang dengan pembelajaran dalam talian. Guru juga telah melaporkan peningkatan dalam masalah disiplin, seperti ketidakhadiran, kelewatan, dan gangguan semasa kelas dalam talian.

Dengan kata lain, pandemik COVID-19 telah memberi kesan yang besar terhadap tingkah laku murid dan persepsi guru di Malaysia. Peralihan kepada pembelajaran dalam talian telah mengakibatkan pengurangan dalam penglibatan dan penyertaan murid, peningkatan dalam tingkah laku yang mengganggu, dan perubahan dalam hubungan antara guru dan murid. Walau bagaimanapun, guru di Malaysia telah dapat menyesuaikan diri dengan realiti baharu ini dan telah membangunkan strategi baharu untuk menarik minat murid mereka dan mengekalkan persekitaran pembelajaran yang positif.

KEKANGAN DAN CABARAN GURU DALAM PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU

Wan Nurzuliana (2019) menyatakan bahawa guru memainkan peranan penting sebagai pendidik, pemudah cara dan fasilitator semasa proses pengajaran yang dijalankan di dalam bilik darjah. Perubahan dalam era pendidikan telah memberikan cabaran yang besar kepada guru dan pelbagai anjakan perlu dilaksanakan bagi meningkatkan mutu sistem pendidikan agar tidak ketinggalan dalam arus kemodenan ini. Guru bukan sahaja sebagai pendidik kepada murid namun mereka juga merupakan pihak yang bertanggungjawab dalam menayakan matlamat sistem pendidikan di negara ini (Mohd Saiful & Nor Azwahanum, 2021). Perkembangan teknologi masa kini bukan sahaja memberi cabaran dalam sistem pendidikan negara malahan mampu menggugat kedudukan Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan. Hal ini demikian kerana murid masa kini kurang menguasai pembelajaran Bahasa Melayu dengan baik. Perkara ini dapat dibuktikan oleh Norzilawati (2020) yang mendapati bahawa penguasaan Bahasa Melayu dalam kalangan murid yang mengikuti pendidikan rendah di SJK masih tidak memuaskan. Perkara ini telah memberikan cabaran kepada guru yang mengajar Bahasa Melayu dalam memastikan setiap murid menguasai bahasa ini dengan baik dan berkesan sekali gus memartabatkan bahasa kebangsaan ini.

Kajian-kajian lepas terhadap kekangan dan cabaran yang dihadapi oleh guru telah banyak

dilakukan oleh pengkaji-pengkaji terdahulu. Antara kajian lepas berkaitan cabaran guru mengajar Bahasa Melayu telah dijalankan oleh Mohd Saiful dan Nor Azwahanum (2021) tentang cabaran guru Cina dalam pengajaran Bahasa Melayu di Sekolah Jenis Kebangsaan Cina (SJKC). Fokus kajian ini adalah untuk membincangkan isu dan cabaran yang dihadapi oleh guru Cina dalam pengajaran Bahasa Melayu di SJKC. Kajian ini merupakan kertas konsep bagi membincangkan isu dan cabaran guru Cina dalam PdP Bahasa Melayu kerana pengajaran Bahasa Melayu oleh guru Cina di SJKC sememangnya tidak mudah kerana murid-murid sekolah tersebut bukan penutur natif Bahasa Melayu. Murid-murid Cina juga mempunyai tahap minat yang rendah terhadap Bahasa Melayu disebabkan mereka beranggapan bahawa bahasa ini sukar untuk dipelajari. Hal ini menyebabkan pencapaian murid dalam Bahasa Melayu kurang memuaskan. Antara cabaran-cabaran yang dibincangkan dalam kertas konsep ini ialah tahap minat murid Cina yang rendah terhadap Bahasa Melayu. Kurang motivasi murid Cina untuk mempelajari Bahasa Melayu, pengaruh bahasa ibunda dan murid Cina tidak menguasai kemahiran asas Bahasa Melayu. Kekuatan kertas konsep ini ialah huraian yang jelas dan mampu memberikan pendedahan kepada semua pihak berkaitan cabaran yang dihadapi oleh seorang guru yang mengajar Bahasa Melayu terutama di SJK.

Selain itu, kajian yang dijalankan oleh Marzni et al. (2018) tentang cabaran yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu dalam usaha untuk menerapkan kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT) dalam PdP penulisan karangan argumentatif. Kajian ini memfokuskan kepada cabaran yang perlu digalas oleh guru dalam merencanakan usaha untuk menerapkan KBAT dalam PdP penulisan karangan argumentatif. Kajian ini berbentuk kualitatif yang melibatkan dua orang guru Bahasa Melayu yang mengajar di tingkatan 4 di sebuah sekolah menengah. Dapatan kajian ini dipecahkan kepada beberapa tema, iaitu cabaran kepada pengguna ilmu, cabaran kepada pengamal pendidikan (guru) dan cabaran kepada khalayak (masyarakat). Hasil kajian ini menunjukkan bahawa guru Bahasa Melayu turut menghadapi cabaran dalam memberikan pengajaran yang mengikut kepada kehendak sistem pendidikan terkini, iaitu KBAT dalam penulisan karangan argumentatif. Hal ini demikian kerana KBAT didapati merentasi kurikulum dan disiplin ilmu yang memberikan cabaran yang tinggi dalam pelaksanaannya. Guru Bahasa Melayu perlu meningkatkan bahan pengajaran berkaitan penulisan karangan dengan memastikan perubahan sistem pendidikan lokal dan global. Kajian berkaitan ini perlu dipergiatkan dan ditingkatkan lagi bagi mendapat keputusan yang tepat berkaitan cabaran sebenar guru Bahasa Melayu dalam PdP Bahasa Melayu terutama dalam penulisan karangan murid.

Begitu juga dengan kajian yang dilaksanakan oleh Layang dan Jamaludin (2019) tentang murid Penan. Antara fokus kajian ini adalah untuk mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu ketika mengajar murid-murid Penan di Sarawak. Kajian ini berbentuk kualitatif yang melibatkan kaedah temu bual kepada dua lima orang guru Bahasa Melayu yang mengajar tahap dua. Kajian yang dijalankan ini melibatkan dua buah sekolah, iaitu sebuah sekolah rendah di daerah Belaga dan sebuah di daerah Baram. Hasil dapatan kajian menunjukkan bahawa guru Bahasa Melayu menghadapi pelbagai masalah untuk meningkatkan prestasi akademik murid-murid Penan. Antara masalah yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu ialah mereka perlu berhadapan dengan murid dan ibu bapa yang tidak mementingkan pelajaran dalam kehidupan. Hal ini menyebabkan guru perlu memikirkan pelbagai cara untuk memastikan murid-murid Penan mendapat pembelajaran dengan baik terutama dalam subjek Bahasa Melayu. Kekuatan kajian ini ialah bilangan sampel yang ramai, iaitu lima orang guru Bahasa Melayu yang terlibat dalam temu bual menjadikan dapatan kajian ini kuat dan mampu dijadikan rujukan kepada bakal pengkaji.

Kajian yang berikutnya ialah kajian yang dijalankan oleh Ain Nur Atika Agus (2022) berkaitan dengan pembelajaran semasa pandemik COVID-19, iaitu proses pengajaran dan pembelajaran di rumah (PdPR). Kajian yang dijalankan ini bertujuan meneroka dan menganalisis masalah yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu dalam pelaksanaan pendekatan terbeza. Seramai lima orang guru Bahasa Melayu di lima buah sekolah menengah di daerah Kemaman telah dipilih sebagai sampel kajian. Kajian yang dijalankan ini berbentuk kualitatif dengan menggunakan kaedah temu bual. Dapatan kajian menunjukkan bahawa guru Bahasa Melayu menghadapi enam masalah, iaitu masalah berkaitan guru, murid, pentadbiran, bahan bantu mengajar, alat bantu mengajar dan ibu bapa. Masalah yang dihadapi oleh guru ini boleh memberi impak negatif terhadap pembelajaran murid-murid. Pembelajaran dalam talian memerlukan pendekatan pengajaran yang bersesuaian untuk menarik minat murid dalam penglibatan semasa PdPR. Kekuatan kajian ini ialah bilangan sampel yang ramai bagi kaedah temu bual menjadikan dapatan kajian lebih tepat dan pengkaji turut membincangkan dapatan kajian dengan baik.

Berdasarkan kajian-kajian lepas ini, dapat dirumuskan bahawa guru Bahasa Melayu menghadapi pelbagai kekangan atau cabaran dalam menghasilkan PdP yang berkesan kepada murid sama ada secara bersemuka mahupun dalam talian. Antara cabaran dan masalah yang dihadapi oleh guru adalah melibatkan murid, ibu bapa dan kaedah pengajaran dalam menghasilkan PdP yang berkesan. Kekangan dan cabaran yang dihadapi oleh guru ini sememangnya akan

memberi kesan kepada penguasaan dan pencapaian murid dalam pembelajaran Bahasa Melayu.

STRATEGI PENGAJARAN GURU

Strategi guru sememangnya penting dalam menghasilkan proses PdP yang baik dan berkesan. Malahan, strategi yang digunakan oleh guru ini juga mampu meningkatkan minat dan motivasi murid untuk terlibat dengan proses PdP yang dilaksanakan. Menurut Wong dan Nurfaradilla (2021) menjelaskan bahawa tahap keupayaan guru dalam menggunakan pendekatan pengajaran yang sesuai dengan murid dapat menentukan keberkesanan sesuatu pengajaran. Guru perlu mempelbagai strategi dan kaedah pengajaran bagi memastikan pembelajaran yang berkesan dapat disampaikan kepada murid sekali gus mencapai objektif pengajaran yang telah ditetapkan. Zamri (2019) menyatakan bahawa guru disarankan untuk menggunakan strategi PdP supaya pengukuhan dapat dilakukan terhadap minat murid untuk belajar. Strategi yang digunakan oleh guru perlulah sesuai dengan perkembangan dan kebolehan murid agar mereka terus berminat dengan PdP yang dilaksanakan. Hal ini sememangnya penting kerana sekiranya strategi yang digunakan tidak sesuai, maka ia akan mempengaruhi minat dan tumpuan murid sehingga mengurangkan motivasi belajar mereka. Terdapat kajian-kajian lepas yang berkaitan dengan strategi pengajaran guru dalam PdP Bahasa Melayu.

Kajian lepas yang melibatkan strategi guru ialah kajian yang dilaksanakan oleh Intan Nur Syuhada dan Zamri (2021) tentang strategi pengajaran dalam talian yang digunakan oleh guru Bahasa Melayu dalam meningkatkan kemahiran membaca murid sekolah rendah. Kajian ini memfokuskan kepada meneroka strategi pengajaran yang digunakan oleh guru Bahasa Melayu dalam meningkatkan kemahiran membaca murid-murid semasa pengajaran dalam talian dijalankan. Sampel kajian ini melibatkan tiga orang guru Bahasa Melayu yang mengajar tahap dua di tiga buah sekolah rendah yang berbeza di daerah Pekan. Kaedah kajian kualitatif ini melibatkan temu bual kepada responden kajian bagi mendapatkan data. Hasil dapatan kajian ini menunjukkan bahawa guru Bahasa Melayu kerap mengaplikasikan strategi berpusatkan bahan dan aktiviti yang melibatkan kemahiran membaca ketika mengajar secara dalam talian. Kajian ini juga menjelaskan terdapat empat strategi pengajaran yang boleh digunakan, iaitu strategi berpusatkan bahan, aktiviti, guru dan murid. Strategi pengajaran yang dipilih oleh guru ini sememangnya penting bagi menarik minat murid terhadap pembelajaran Bahasa Melayu terutama kemahiran membaca semasa PdP dilaksanakan secara dalam talian. Oleh sebab itu, strategi pengajaran guru penting dalam meningkatkan motivasi murid sekolah terutama sekolah rendah dalam kemahiran membaca.

Kajian lepas yang berikutnya ialah kajian yang bertajuk 'strategi pengajaran guru Bahasa Melayu dalam menangani masalah bacaan dalam kalangan murid disleksia di sekolah rendah pendalaman Sarawak. Kajian ini dijalankan oleh Abdul Aziz dan Wan Muna Ruzanna (2021) yang bertujuan meninjau strategi guru Bahasa Melayu di sekolah pendalaman bagi menangani masalah membaca dalam kalangan murid disleksia. Pengumpulan data dilakukan berdasarkan kepada kaedah temu bual yang melibatkan dua orang guru Bahasa Melayu. Sampel kajian ini merupakan guru yang mengajar di sekolah yang telah dipilih, iaitu sebuah sekolah rendah pendalaman yang terletak di daerah Sarikei, Sarawak. Hasil dapatan kajian ini mendapati bahawa kedua-dua responden kajian menggunakan strategi berpusatkan guru bagi menangani masalah bacaan dalam kalangan murid disleksia. Malahan, responden kajian yang pertama turut menggunakan strategi berpusatkan murid, bahan dan aktiviti namun strategi berpusatkan guru banyak menunjukkan keberkesannya. Strategi yang diambil oleh guru ini dapat mempengaruhi murid untuk lebih fokus disebabkan bimbingan diberikan secara individu bukan secara beramai-ramai. Kajian ini juga mendapati bahawa strategi yang digunakan oleh guru Bahasa Melayu masih berada pada tahap yang sederhana dalam menangani masalah ini.

Kajian yang dijalankan oleh Irma et al. (2021) tentang kaedah pengajaran dalam talian guru Bahasa Melayu sekolah kebangsaan kategori bandar sepanjang tempoh Perintah Kawalan Pergerakan. Fokus kajian ini adalah untuk meneroka kaedah pengajaran dalam talian yang digunakan oleh guru Bahasa Melayu. Kajian ini berbentuk kualitatif yang melibatkan temu bual kepada tiga orang guru Bahasa Melayu yang mengajar di tiga buah sekolah kebangsaan yang berbeza di kawasan bandar. Hasil kajian mendapati bahawa guru Bahasa Melayu telah menggunakan pelbagai kaedah pengajaran yang melibatkan strategi berpusatkan bahan dan murid seperti kaedah projek, penyelesaian masalah, kaedah e-permainan, pembelajaran menggunakan modul semasa pengajaran Bahasa Melayu dalam talian dan perbincangan serta latih tubi. Kaedah atau strategi yang diambil oleh guru ini sememangnya mampu mempengaruhi penglibatan murid dalam proses PdP secara dalam talian yang dilaksanakan sepanjang tempoh PKP. Penglibatan murid yang baik menunjukkan minat dan motivasi mereka untuk meneruskan proses pembelajaran walaupun tidak dilaksanakan secara bersemuka.

Kesimpulannya, strategi pengajaran guru sememangnya penting dalam menghasilkan pembelajaran yang berkesan kepada murid-murid. Strategi pengajaran guru ini juga mampu meningkatkan minat murid terhadap proses PdP sehingga mempengaruhi motivasi dalam pelajaran. Kepelbagaian strategi yang diambil oleh seseorang guru boleh membantu mereka melaksanakan PdP yang baik dan

mencapai objektif pengajaran. Dapat disimpulkan bahawa antara strategi pengajaran yang boleh digunakan oleh guru Bahasa Melayu dalam PdP Bahasa Melayu secara bersemuka adalah seperti strategi berpusatkan bahan, strategi berpusatkan aktiviti, strategi berpusatkan guru dan strategi berpusatkan murid. Guru boleh menggunakan strategi ini bagi meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19 dalam pembelajaran Bahasa Melayu agar mereka lebih berminat untuk belajar dan meningkatkan pencapaian akademik murid-murid.

PERNYATAAN MASALAH

Pandemik COVID-19 telah memberi kesan yang mendalam terhadap sistem pendidikan di seluruh dunia. Di Malaysia, wabak itu telah mengganggu pembelajaran tradisional berasaskan bilik darjah dan mengalihkan pengajaran dan pembelajaran dalam talian. Peralihan secara tiba-tiba kepada pembelajaran dalam talian telah mencipta banyak cabaran untuk guru dan murid, termasuk kesukaran teknikal, kekurangan interaksi dan motivasi yang berkurangan. Satu daripada masalah utama yang dihadapi oleh guru di Malaysia ialah kekangan yang mereka hadapi dalam meningkatkan motivasi murid selepas pandemik COVID-19. Kekangan ini termasuk akses terhad kepada teknologi, kekurangan latihan dalam kaedah pengajaran dalam talian, dan kekurangan pemahaman tentang cara melibatkan murid dalam persekitaran pembelajaran maya.

Selain itu, murid mungkin menghadapi cabaran mereka sendiri, seperti kesukaran menyesuaikan diri dengan persekitaran pembelajaran baharu, kekurangan motivasi dan gangguan dalam persekitaran rumah. Di sebalik kekangan ini, adalah penting bagi guru mencari cara untuk meningkatkan motivasi murid berikutan pandemik COVID-19. Motivasi murid adalah faktor kritikal dalam pencapaian murid, dan apabila murid bermotivasi, mereka lebih cenderung untuk melibatkan diri dalam pembelajaran, bertahan dalam menghadapi cabaran, dan mencapai matlamat mereka supaya tiada murid yang keciciran. Menurut Suliati (2023), keciciran dalam pembelajaran dapat diatasi dengan memperkasakan pengendalian Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) terutamanya dalam menguasai 3M (membaca, menulis dan mengira) sebagai asas untuk menguasai ilmu-ilmu dalam mata pelajaran daripada peringkat sekolah rendah hingga menengah.

Menurut Mohd Nazri (2021), guru perlu kenal gaya pembelajaran muridnya dalam merancang PdP yang dapat memenuhi keperluan murid sekali gus mengelak perasaan malas dalam kalangan murid. Terdapat beberapa strategi yang boleh digunakan oleh guru untuk meningkatkan motivasi murid berikutan pandemik COVID-19. Salah satu strategi yang boleh digunakan adalah dengan memperibadikan pengalaman pembelajaran, dengan memasukkan minat, kekuatan

dan matlamat murid ke dalam proses pembelajaran. Strategi lain adalah dengan menyediakan murid peluang untuk bekerjasama dan berkomunikasi dengan rakan sebaya dan guru mereka, yang boleh membantu membina semangat komuniti dan sokongan. Satu lagi strategi yang berkesan adalah dengan menggunakan teknologi dalam cara yang inovatif dan menarik, seperti gamifikasi dan simulasi. Menurut Shahlan dan Zamri (2022), guru boleh memberikan maklum balas dan pengiktirafan yang kerap kepada murid, yang boleh membantu membina keyakinan dan motivasi mereka. Guru juga boleh menggalakkan murid untuk menetapkan matlamat mereka sendiri dan berusaha ke arah mereka, yang boleh membantu meningkatkan motivasi dan penglibatan dalam pembelajaran.

Oleh itu, pandemik COVID-19 telah mewujudkan pelbagai masalah kepada guru dan murid di Malaysia, termasuk penurunan motivasi dan kurangnya penglibatan dalam pembelajaran. Di sebalik kekangan ini, adalah penting bagi guru mencari jalan untuk meningkatkan motivasi murid bagi menyokong pencapaian murid. Strategi-strategi PdP yang sesuai dengan tahap pencapaian dan kognitif perlu dikenal pasti supaya murid-murid tidak tercicir selepas sekolah dibuka dan PdP bersemuka dijalankan.

TUJUAN DAN OBJEKTIF KAJIAN

Tujuan utama kajian ini dijalankan adalah bagi mengkaji kekangan dan strategi yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu dalam proses PdP. Secara khusus, objektif kajian ini adalah untuk:

1. Meneroka kekangan yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu dalam proses PdP yang boleh mempengaruhi motivasi murid pasca pandemik COVID-19.
2. Mengenal pasti strategi guru Bahasa Melayu dalam meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19.

METODOLOGI

Kajian ini dilakukan adalah bertujuan mengenal pasti kekangan dan strategi guru Bahasa Melayu dalam meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19. Dalam kajian ini, pendekatan kualitatif telah digunakan dalam melaksanakan kajian ini. Kajian ini juga dijalankan di sebuah sekolah rendah yang terletak di daerah Jempol, Negeri Sembilan. Metodologi kajian dan strategi telah disusun secara teratur bagi mendapatkan data serta maklumat untuk mencapai objektif dan matlamat kajian.

Reka Bentuk Kajian

Kajian ini telah dijalankan dengan menggunakan pendekatan kualitatif. Kaedah kualitatif melibatkan pengumpulan dan analisis data bukan berangka, seperti

temu bual, kumpulan fokus, dan pemerhatian. Kaedah ini sering digunakan dalam penyelidikan sains sosial dan bertujuan untuk memberikan pemahaman yang kaya dan mendalam tentang pengalaman dan tingkah laku manusia. Cresswell (2005) mendefinisikan penyelidikan kualitatif sebagai satu penyelidikan pemahaman berdasarkan tradisi metodologi yang meneroka masalah sosial atau masalah manusia. Kajian ini menjelaskan mengenai kekangan serta strategi guru Bahasa Melayu dalam meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19.

Pemilihan Peserta Kajian

Dalam melaksanakan kajian ini, persampelan kajian bertujuan telah digunakan dalam memilih sampel kajian yang mempunyai ciri-ciri yang telah ditetapkan. Hal ini selaras dengan pendapat Chua (2014) yang mengatakan bahawa persampelan bertujuan merujuk kepada prosedur persampelan di mana sekumpulan subjek yang mempunyai ciri-ciri tertentu dipilih sebagai responden kajian. Menurut Cresswell (2005), dalam kajian kualitatif, bilangan responden kajian adalah kecil serta dipilih untuk memperoleh maklumat bagi menjawab persoalan kajian. Dalam kajian ini, responden kajian dirujuk sebagai GBM1, GBM2, GBM3 dan GBM4. Keempat-empat responden kajian ini mempunyai ciri-ciri yang homogen. Oleh hal yang demikian, pengkaji menetapkan tiga kriteria dalam pemilihan responden kajian, iaitu: (i) guru yang mengajar subjek Bahasa Melayu di sekolah rendah di daerah Jempol, (ii) guru yang memiliki ijazah sarjana muda yang diiktiraf oleh KPM, dan (iii) guru yang dipilih secara sukarela untuk melibatkan diri dalam kajian yang dijalankan.

Kaedah Pengumpulan Data Dan Instrumen Kajian

Instrumen kajian merupakan cara pengkaji untuk memperoleh maklumat dalam menjawab setiap persoalan kajian. Oleh hal yang demikian, kaedah temu bual telah digunakan sebagai instrumen kajian. Kaedah temu bual ialah teknik kajian kualitatif yang melibatkan mengadakan perbualan secara bersemuka atau telefon dengan individu untuk mengumpul maklumat dan pandangan tentang sesuatu topik. Tujuan temu bual ini dijalankan adalah untuk mengetahui kekangan serta strategi guru Bahasa Melayu dalam meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19. Sebelum menjalankan sesi temu bual, pengkaji telah membina soalan-soalan terlebih dahulu dan soalan-soalan yang disediakan mengandungi empat aspek, iaitu berkaitan dengan demografi responden, aspek kekangan yang dihadapi oleh guru, dan aspek berkaitan strategi yang digunakan oleh guru.

Analisis Data

Data temu bual dianalisis secara naratif. Transkripsi temu bual dilakukan dengan cara mendengar semula rakaman temu bual yang dijalankan. Data temu bual ditranskripsikan dalam bentuk bertaip. Setelah itu, data temu bual dikategorikan kepada beberapa aspek.

DAPATAN KAJIAN

Kajian ini dijalankan bertujuan meneroka kekangan yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu di sebuah sekolah kebangsaan yang terletak di daerah Jempol, Negeri Sembilan dalam PdP Bahasa Melayu, iaitu untuk meneroka kekangan yang dihadapi oleh guru dalam proses PdP yang boleh mempengaruhi motivasi murid pasca pandemik COVID-19. Selain itu, kajian juga berfokus untuk meneroka strategi yang diambil oleh guru Bahasa Melayu terhadap kekangan yang dihadapi untuk meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19.

Analisis Demografi Peserta Kajian

Jadual 1 membincangkan demografi peserta empat peserta kajian.

JADUAL 1. Profil peserta kajian

Kod Peserta Kajian	GBM 1	GBM 2	GBM 3	GBM 4
Jantina	Perempuan	Lelaki	Perempuan	Perempuan
Umur	41 hingga 50 tahun	31 hingga 40 tahun	21 hingga 30 tahun	31 hingga 40 tahun
Tempoh Perkhidmatan	11 hingga 20 tahun	6 hingga 10 tahun	Bawah 5 tahun	6 hingga 10 tahun
Lokasi Sekolah	Luar bandar	Luar bandar	Luar bandar	Luar bandar
Kelayakan Akademik	Ijazah Sarjana Muda	Ijazah Sarjana Muda	Ijazah Sarjana	Ijazah Sarjana Muda

Berdasarkan Jadual 1, peserta kajian ini terdiri daripada empat orang guru Bahasa Melayu sekolah rendah jenis kebangsaan, iaitu melibatkan tiga orang guru perempuan dan seorang guru lelaki. Setiap peserta kajian telah dilabelkan dengan kod bagi mewakili Guru Bahasa Melayu 1(GBM1), Guru Bahasa Melayu 2 (GBM2), Guru Bahasa Melayu 3 (GBM3) dan Guru Bahasa Melayu 4 (GBM4). Setiap peserta kajian mempunyai lingkungan umur yang berlainan. GBM1 berumur dalam lingkungan 41 hingga 50 tahun, GBM2 dan GBM4 pula dalam lingkungan umur 31 hingga 40 tahun manakala GBM3 berumur dalam lingkungan 21 hingga 30 tahun. Setiap peserta kajian mempunyai tempoh perkhidmatan yang berbeza. GBM1 mempunyai tempoh perkhidmatan paling lama, iaitu dalam lingkungan 11 hingga 20 tahun, GBM2 dan GBM4 pula

mempunyai tempoh perkhidmatan dalam lingkungan 6 hingga 10 tahun, manakala GBM3 mempunyai tempoh perkhidmatan paling singkat iaitu bawah 5 tahun. GBM3 merupakan seorang guru novis berbanding dengan tiga orang peserta kajian yang lain. Keempat-empat orang peserta kajian mengajar di sekolah luar bandar. GBM1, GBM2 dan GBM4 memiliki tahap kelayakan akademik yang sama iaitu Ijazah Sarjana Muda manakala GBM3 pula memiliki tahap kelayakan akademik di peringkat Ijazah Sarjana Pendidikan.

Meneroka Kekangan yang Dihadapi oleh Guru Bahasa Melayu dalam Meningkatkan Motivasi Murid Pasca Pandemi COVID-19

Proses PdP pasca pandemik COVID-19 adalah isu utama yang dihadapi oleh semua guru di sekolah rendah dan tidak terkecuali bagi guru-guru Bahasa Melayu. Bagi memastikan tahap penguasaan Bahasa Melayu murid-murid tercapai setanding dengan umurnya, guru pasti berdepan dengan bermacam-macam kekangan. Oleh sebab itu, terdapat dua item yang disediakan untuk meneroka kekangan yang dihadapi oleh guru dalam PdP pasca pandemik COVID-19. Jadual 2 berikut adalah dapatan kajian tentang kekangan yang dihadapi oleh peserta kajian dalam meningkatkan motivasi murid.

JADUAL 2: Dapatan kekangan yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu dalam meningkatkan motivasi murid selepas pasca COVID-19

Bil.	Kekangan Dihadapi oleh Guru Bahasa Melayu	GBM 1	GBM 2	GBM 3	GBM 4
1.	Murid lambat menguasai sesuatu kemahiran.	/	x	/	/
2.	Kurang interaksi murid.	/	x	x	x
3.	Murid kurang fokus di dalam bilik darjah.	x	x	/	x
4.	Murid tidak berminat untuk belajar.	x	x	x	/
5.	Faktor persekitaran bilik darjah	x	/	/	/

Murid Lambat Menguasai Sesuatu Kemahiran

Merujuk Jadual 2, tiga orang peserta kajian menghadapi kekangan mengajar Bahasa Melayu pasca pandemik COVID-19 kecuali GBM2. Hasil dari temu bual, ketiga-tiga orang peserta kajian memaklumkan bahawa kekangan yang dihadapi oleh mereka adalah berpunca daripada murid-murid. GBM1 menghadapi kekangan seperti murid tidak mempunyai asas yang kukuh dalam pelajaran kerana sepanjang pandemik COVID-19 berlaku, kehadiran murid-murid adalah kurang memuaskan untuk menghadiri kelas dalam talian (PdPR). Maka, murid-murid ini keciciran dalam menguasai sesuatu kemahiran sejak pandemik lagi dan menyebabkan murid lambat menguasai daripada murid-murid yang lain. Hal ini menyebabkan guru perlu mengulang semula pelajaran yang lepas ketika

mengajar secara bersemuka. Perkara ini menyebabkan guru lambat menghabiskan sukatan pelajaran yang telah ditetapkan bagi mata pelajaran Bahasa Melayu.

GBM1: Masalah yang dihadapi ketika mengajar Bahasa Melayu selepas pandemik ialah murid lambat menguasai sesuatu kemahiran kerana pada awal persekolahan murid tidak ada asas yang kukuh dan jarang hadir ke sekolah, segelintir murid juga tidak berkomunikasi secara dua hala dan tidak memberi respon semasa PdP dilaksanakan walaupun secara bersemuka.

Kurang Interaksi Murid

Merujuk Jadual 2, GBM1 mempunyai kekangan apabila terdapat segelintir murid yang tidak berkomunikasi secara dua hala dengan guru walaupun sesi PdP dijalankan secara bersemuka. Murid tidak memberikan respon terhadap soalan yang diajukan oleh guru. Murid-murid gemar memdiamkan diri dan tidak mahu bertentangan mata dengan guru. Hal ini menyukarkan guru untuk mengukur tahap kefahaman pengajaran guru sama ada murid memahami atau pun sebaliknya.

GBM1: Masalah yang dihadapi ketika mengajar Bahasa Melayu selepas pandemik ialah murid lambat menguasai sesuatu kemahiran kerana pada awal persekolahan murid tidak ada asas yang kukuh dan jarang hadir ke sekolah, segelintir murid juga tidak berkomunikasi secara dua hala dan tidak memberi respon semasa PdP dilaksanakan walaupun secara bersemuka.

Murid Kurang Tumpuan di dalam Bilik Darjah

Berdasarkan Jadual 2, GBM3 mempunyai kekangan apabila murid kurang fokus belajar di dalam kelas sewaktu PdP Bahasa Melayu. Murid-murid enggan memberikan kerjasama yang baik apabila diminta melakukan sesuatu tugas. Guru terpaksa mengulang semula pelajaran yang lepas memandangkan murid telah lupa tentang kandungan pembelajaran tersebut kerana dipelajari semasa pandemik COVID-19. Hal ini menyebabkan cikgu telah membuang masa dengan membuat ulangan pelajaran yang lepas untuk kesemua murid walaupun terdapat segelintir murid telah pun menguasai pelajaran tersebut.

GBM3: Masalah utama dalam kalangan murid selepas COVID-19 ialah kurangnya fokus murid dalam pelajaran. Bagi kebanyakan kelas, saya terpaksa mengulang kembali pelajaran lepas memandangkan murid lupa tentang pembelajaran tersebut.

Murid Tidak Berminat untuk Belajar

Merujuk Jadual 2, GBM4 menghadapi kekangan murid tidak berminat belajar ketika bersemuka. Murid mengambil sikap acuh tak acuh untuk belajar kerana mereka sebenarnya hadir ke sekolah atas sebab arahan daripada pihak sekolah dan ibu bapa. Murid-murid tidak mempunyai hala tuju dan sebab yang kukuh untuk belajar bersungguh-sungguh kerana tiada kayu ukur seperti peperiksaan bertulis bagi mengukur tahap pencapaian mereka. Murid lebih gemar bermain dan berbual-bual sewaktu belajar daripada melibatkan diri secara aktif dalam sesi PdP.

GBM4: Antara masalah yang saya hadapi ialah murid tidak berminat untuk belajar dan murid tidak mempunyai hala tuju untuk belajar walaupun kehadiran murid-murid ke sekolah agak baik sewaktu pasca pandemik COVID-19.

Faktor Persekitaran Bilik Darjah

Berdasarkan Jadual 2, terdapat aspek yang berkaitan faktor persekitaran kelas mempengaruhi guru ketika mengajar Bahasa Melayu pasca pandemik COVID-19 yang menunjukkan tiga daripada empat peserta kajian bersetuju dengan pernyataan ini. Tiga orang peserta kajian telah memberikan respon 'ya' iaitu GBM2, GBM3 dan GBM4. GBM2 berpendapat persekitaran kelas amat mempengaruhi minat murid untuk belajar dan turut mempengaruhi mood mengajar seseorang guru itu. Sekiranya kelas berada dalam keadaan bersih dan kondusif, guru dan juga murid-murid pastinya berasa seronok untuk meneruskan PdP dengan gembira dan selesa. Hal ini bertepatan dengan elemen yang terdapat dalam PAK 21.

GBM2: Saya rasa 'ya'. Perkara ini mempengaruhi minat murid untuk belajar malahan mempengaruhi mood mengajar seorang guru. Jika kelas bersih dan kondusif, semua orang pasti seronok untuk belajar dengan gembira dan selesa.

Bagi GBM3 pula mengatakan faktor persekitaran mempengaruhi minat murid belajar kerana murid lebih berfokus ketika belajar jika tidak mendapat gangguan di dalam kelas ataupun dari luar kelas. Apabila kawalan disiplin murid baik, maka sesi PdP mudah dijalankan seperti yang dirancang oleh guru dan sekaligus objektif PdP dapat dicapai dengan jayanya. Faktor-faktor yang mengganggu sesuatu PdP itu berlangsung dengan jayanya adalah faktor kebisingan daripada murid-murid lain di dalam kelas ataupun di luar kelas serta kebisingan kerana sekolah mengendalikan sesuatu program di peringkat sekolah. Hal ini akan mengganggu kejelasan suara guru, keberkesanan arahan yang disampaikan dan keharmonian murid untuk belajar dengan kondusif.

GBM3: Bagi saya 'ya' kerana murid-murid tidak akan fokus belajar sekiranya terdapat gangguan dari luar kelas mahupun dari dalam kelas seperti kebisingan daripada murid-murid lain dan kebisingan kerana sekolah terlibat dengan program-program tertentu. Murid sukar menerima arahan guru dengan berkesan.

Menurut GBM4 pula, faktor persekitaran sememangnya mempengaruhi PdP memandangkan lokasi kelas murid-murid Tahap 1 berada dekat dengan padang dan koridor kelas pula menjadi laluan utama untuk murid-murid dari kelas lain menggunakannya. Hal ini akan menimbulkan kebisingan dan mengganggu PdP berlaku dengan sempurna. Murid-murid lebih tertarik dengan kebisingan di luar kelas daripada berfokus untuk mendengar ajaran daripada gurunya.

GBM4: Saya rasa 'ya' kerana lokasi kelas saya berada di tepi padang. Kebanyakan masa mengajar Bahasa Melayu bagi Tahap 1 pula berlaku pada waktu sebelum rehat. Jadi, terdapat gangguan bising daripada murid-murid lain yang menggunakan laluan koridor di tepi kelas.

Meneroka Strategi Guru Bahasa Melayu dalam Meningkatkan Motivasi Murid Pasca Pandemik COVID-19

Bagi mendepani sesuatu masalah yang berlaku, pastinya setiap guru mempunyai cara yang tersendiri untuk mengatasinya. Apabila klien seseorang guru itu bermasalah, sebagai seorang guru yang profesional dan beretika terhadap tugas yang diamanahkan, guru perlu mengatur strategi bagi meningkatkan motivasi murid belajar di dalam kelas ketika pasca pandemik COVID-19. Terdapat dua item yang digunakan untuk meneroka strategi guru dan dihuraikan dalam Jadual 3.

JADUAL 3: Analisis dapatan strategi guru Bahasa Melayu dalam meningkatkan motivasi murid

Bil.	Strategi Pengajaran Guru Bahasa Melayu	GBM 1	GBM 2	GBM 3	GBM 4
1.	Strategi berpusatkan murid.	/	/	x	x
2.	Strategi berpusatkan bahan.	/	/	/	/
3.	Strategi berpusatkan guru.	/	x	x	x
4.	Kaedah lain digunakan:				
	• Pemberian insentif	/	/	/	/
	• Persekitaran pembelajaran yang berbeza	x	/	x	x

Strategi Berpusatkan Murid

Berdasarkan Jadual 3, dapatan analisis menunjukkan strategi yang digunakan oleh kesemua peserta kajian dalam meningkatkan motivasi murid di dalam kelas pasca pandemik COVID-19. GBM1 menggabungkan kesemua jenis strategi pengajaran dalam setiap PdP ketika bersemuka dengan melibatkan strategi

berpusatkan guru, berpusatkan bahan dan berpusatkan murid. Namun, strategi berpusatkan murid adalah yang paling utama apabila murid perlu membuat semua aktiviti dan tugas yang diberikan guru ketika di dalam kelas. Contohnya, guru menggunakan bahan bantu mengajar iaitu carta roda suku kata dan kemudiannya murid diminta untuk membina suku kata yang bermakna secara berkumpulan, seterusnya murid menulis suku kata yang bermakna tersebut ke dalam buku latihan.

GBM1: Strategi yang saya gunakan adalah melibatkan semua iaitu berpusatkan murid, bahan dan guru. Kesemua strategi ini digabungkan bersesuaian mengikut aktiviti yang dirancang oleh guru. Contohnya, guru menunjukkan bahan iaitu carta roda suku kata (berpusatkan bahan). Murid diminta membina suku kata bermakna secara berkumpulan, kemudian murid menulis suku kata bermakna (berpusatkan murid). Murid yang lemah akan dibimbing oleh guru (berpusatkan guru).

Merujuk Jadual 3, GBM2 pula menggunakan strategi berpusatkan murid dan berpusatkan bahan. Guru menerangkan konsep atau teori terlebih dahulu di awal pengajaran kemudiannya murid akan melaksanakan aktiviti yang dirancang oleh guru sama ada secara individu ataupun berkumpulan untuk disiapkan. Guru berperanan sebagai fasilitator di dalam kelas ketika murid-murid melakukan tugas yang diberi. Hal ini dapat melahirkan murid-murid yang berdikari ketika melakukan sesuatu tugas.

GBM2: Saya memilih pengajaran berpusatkan murid dan bahan. Bagi pengajaran 2 waktu (1 jam), saya akan menerangkan konsep dan teori selama 15 -20 minit. Masa yang selebihnya digunakan untuk melaksanakan aktiviti dan latihan secara individu atau berkumpulan.

Strategi Berpusatkan Bahan

Berdasarkan Jadual 3, GBM3 menggunakan strategi berpusatkan bahan ketika PdP bersemuka. Hal ini disebabkan oleh, guru dapat merancang pelbagai aktiviti berdasarkan bahan-bahan pengajaran bagi memenuhi keperluan murid-muridnya yang kepelbagaian ragam. Guru dapat menggunakan aktiviti yang melibatkan fizikal mahupun sensori untuk mengekalkan minat belajar murid mengikut tempoh masa belajar yang diberikan.

GBM3: Dalam meningkatkan tahap motivasi murid dalam PdP, saya akan menggunakan cara berpusatkan bahan di dalam kelas agar dapat melakukan pelbagai aktiviti yang dirancang untuk murid-murid yang kepelbagaian ragam.

Merujuk Jadual 3, GBM4 pula menggunakan strategi berpusatkan bahan sahaja dalam PdPnya. Dengan menggunakan kepelbagaian jenis BBM ketika mengajar secara bersemuka, secara tidak langsung dapat melibatkan banyak aktiviti yang menggunakan sensori, digital serta permainan. Hal ini menjadikan murid lebih teruja untuk belajar dan melibatkan diri dengan aktif ketika belajar. Murid tidak cepat bosan dan dapat berfikir aras tinggi dalam melakukan sesuatu tugas atau aktiviti yang dirancang oleh guru.

GBM4: Saya lebih banyak menggunakan strategi berpusatkan bahan. Saya menggunakan pelbagai BBM ketika mengajar secara bersemuka yang melibatkan sensori, digital dan permainan. Murid-murid lebih teruja untuk belajar dan melibatkan diri dengan aktif.

Strategi Berpusatkan Guru

Berdasarkan Jadual 3, GBM1 sahaja yang menggunakan strategi berpusatkan murid kerana kliennya adalah murid-murid prasekolah. Bagi murid yang lemah diberi bimbingan oleh guru secara individu agar murid dapat lebih fokus kepada isi pembelajaran pada hari tersebut. Guru akan menggunakan kaedah latih tubi untuk membantu murid yang lemah menguasai isi pembelajaran. Hal ini dapat menunjukkan komunikasi dua hala berlaku secara tidak langsung dan murid dapat mempelajari sesuatu ilmu baharu dalam sesi PdP tersebut.

GBM1: Strategi yang saya gunakan adalah melibatkan semua iaitu berpusatkan murid, bahan dan guru. Kesemua strategi ini digabungkan bersesuaian mengikut aktiviti yang dirancang oleh guru. Contohnya, guru menunjukkan bahan iaitu carta roda suku kata (berpusatkan bahan). Murid diminta membina suku kata bermakna secara berkumpulan, kemudian murid menulis suku kata bermakna (berpusatkan murid). Murid yang lemah akan dibimbing oleh guru (berpusatkan guru).

Pemberian Insentif

Berdasarkan Jadual 3, didapati bahawa kesemua peserta kajian menggunakan akehad lain bagi meningkatkan dan mengekalkan motivasi murid. Keempat-empat orang peserta kajian telah menggunakan pelbagai kaedah yang tersendiri untuk mengekalkan motivasi belajar murid-murid. GBM1 memberikan pujian ketika mengajar di dalam kelas serta menampal hasil kerja murid di ruangan hasil kerja murid bagi menghargai murid. Hal ini dapat menjimatkan kos guru kerana memberikan pujian ini adalah ucapan lisan dan dapat diucapkan beberapa kali kepada kesemua murid. Apabila menampal hasil kerja murid yang terbaik di papan kenyataan kelas, murid akan berasa bangga kerana guru menghargai hasil kerjanya dan murid

tersebut dapat menjadi 'role-model' untuk murid-murid lain di kelasnya.

GBM1: *Saya memberikan pujian di dalam kelas secara tidak langsung serta menampal hasil kerja murid di ruangan hasil kerja murid bagi menghargai murid.*

Merujuk Jadual 3, GBM2 pula memberikan peneguhan positif seperti pujian kepada murid yang aktif dalam PdP. Murid-murid akan berasa dihargai oleh guru dan akan sentiasa memberikan hasil yang terbaik dalam sesi PdP yang seterusnya. Hal ini akan memberikan dorongan kepada murid-murid lainjuga agar cuba untuk melakukan sesuatu tugas itu dengan sehabis baik dan menepati kehendak guru agar boleh mendapat pujian daripada gurunya.

GBM2: *Memberi peneguhan positif seperti pujian kepada murid yang aktif dalam PdP.*

Seterusnya bagi GBM3 berdasarkan Jadual 4.6, pada kebiasaannya GBM2 akan memberikan ganjaran atau pujian kepada murid-murid agar murid kekal bersemangat belajar di dalam kelasnya. Murid-murid secara tidak langsung dapat memastikan dirinya sentiasa fokus ketika belajar dan belajar bersungguh-sungguh.

GBM3: *Kebiasaannya saya memberikan ganjaran atau pujian menjadi meningkatkan motivasi belajar untuk murid kekal bersemangat dalam PdP.*

Berdasarkan Jadual 3, GBM4 pula mengatakan bahawasanya beliau memberikan pujian, mengecop hasil kerja murid, menampal hasil kerja murid pada papan kenyataan kelas serta memberikan hadiah pada penghujung tahun untuk menghargai murid-murid yang menguasai kemahiran asas 3M. Perkara ini akan menjadikan murid berasa teruja untuk belajar bersungguh-sungguh dan berdaya saing dengan rakan-rakannya yang lain bagi menonjolkan pencapaian masing-masing dalam mata pelajaran Bahasa Melayu.

GBM4: *Saya memberikan pujian, memberikan cop pada hasil kerja murid, menampal hasil kerja murid pada papan kenyataan kelas dan memberikan hadiah pada penghujung tahun untuk menghargai murid-murid yang menguasai dalam pelajaran.*

Persekitaran Pembelajaran yang Berbeza

Merujuk Jadual 3, GBM2 sering membawa murid-murid ke bilik-bilik khas seperti perpustakaan dan makmal komputer bagi meningkatkan motivasi belajar murid melalui mengubah suasana belajar yang sedia ada. Perkara ini menjadikan murid tidak bosan dengan persekitaran yang sama untuk belajar dan secara tidak

langsung strategi pengajaran guru juga dapat dipelbagaikan apabila berada di bilik-bilik khas.

GBM2: *Membawa murid-murid ke bilik-bilik khas seperti makmal komputer dan perpustakaan untuk meningkatkan motivasi belajar murid.*

PERBINCANGAN

Bahagian ini merangkumi perbincangan dapatan kajian secara mendalam yang meliputi persoalan-persoalan kajian ini. Aspek yang akan difokuskan oleh pengkaji adalah berkaitan kekangan yang dihadapi oleh guru Bahasa Melayu dalam proses PdP yang boleh mempengaruhi motivasi murid pasca pandemik COVID-19, dan strategi guru Bahasa Melayu untuk meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19.

Kekangan yang Dihadapi oleh Guru Bahasa Melayu dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran Pasca Pandemi COVID-19

Berdasarkan hasil dapatan kajian ini menunjukkan bahawa guru menghadapi kekangan untuk menghadapi murid dalam proses PdP pasca pandemik COVID-19. Kekangan yang dihadapi guru ini akan mempengaruhi proses pembelajaran yang dilaksanakan di dalam bilik darjah. Perkara ini dapat dibuktikan melalui kekangan yang dihadapi guru dari aspek murid lambat menguasai sesuatu kemahiran, kurang interaksi murid, murid kurang tumpuan di dalam bilik darjah dan murid tidak berminat untuk belajar. Tambahan pula, faktor persekitaran bilik darjah juga menyebabkan guru menghadapi kekangan semasa proses PdP di dalam bilik darjah dilaksanakan.

Penguasaan sesuatu kemahiran penting dalam kalangan murid agar dapat menjalankan proses PdP dengan baik dan berkesan. Kemahiran yang perlu dikuasai murid dalam subjek Bahasa Melayu ialah kemahiran berbahasa yang merangkumi kemahiran membaca, mendengar, bertutur dan menulis. Menurut Jayaganes dan Khairul Azhar (2021), pemahaman terhadap konseptual Bahasa Melayu dalam kalangan murid sekolah rendah perlu diberikan perhatian yang lebih mendalam. Hal ini penting bagi memastikan murid dapat menguasai kemahiran berbahasa pada peringkat awal bagi memenuhi keperluan diri dan perhubungan sosial. Masalah murid yang tidak cekap atau lambat untuk menguasai sesuatu kemahiran ini menjadikan mereka lemah dan tidak berminat dengan pembelajaran Bahasa Melayu (Abdul Rasid & Zulkafli 2008). Ketidakecakapan murid untuk menguasai kemahiran-kemahiran asas ini menyebabkan mereka berasa sukar dalam proses pembelajaran sehingga mengurangkan motivasi untuk belajar terutama dalam subjek Bahasa Melayu.

Namun begitu, penguasaan murid yang lambat dan lemah dalam kajian ini adalah disebabkan sebelum ini mereka terpaksa menjalani proses PdP secara dalam talian sepanjang penularan wabak COVID-19. Pembelajaran yang dijalankan secara dalam talian sepanjang tempoh PKP menyebabkan kebanyakan murid menghadapi masalah untuk menguasai sesuatu kemahiran semasa PdP bersemuka disebabkan tidak mempunyai asas yang kukuh dan jarang terlibat dengan PdP dalam talian. Kenyataan ini disokong oleh Muniroh et al. (2020) yang menjelaskan bahawa walaupun guru bersedia, namun penglibatan murid yang kurang aktif menyebabkan proses PdP tidak dapat dilaksanakan dengan baik. Penglibatan murid yang kurang semasa PdP dalam talian telah memberi impak negatif terhadap penguasaan mereka dalam sesuatu kemahiran. Penguasaan murid yang lambat dalam sesuatu kemahiran ini akan menjejaskan prestasinya sehingga meningkatkan keciciran dalam pelajaran. Menurut Wan Nurzuliana (2019) menjelaskan bahawa punca berlakunya kemerosotan prestasi akademik dalam kalangan murid adalah disebabkan faktor ketidaklancaran dalam menguasai kemahiran membaca dan menulis.

Murid yang kurang berinteraksi semasa proses PdP menyebabkan hasil pembelajaran tidak dapat dicapai. Hal ini demikian kerana komunikasi dua hala antara murid dan guru tidak dapat dilaksanakan sehingga mempengaruhi penghasilan pembelajaran di dalam bilik darjah. Interaksi yang berjaya antara murid dan guru semasa PdP akan mempengaruhi tingkah laku murid di dalam bilik darjah (Tak & Chang 2011). Interaksi yang berlaku ini merupakan satu proses transaksi yang berlanjutan sehingga membentuk tingkah laku interpersonal antara guru dan murid. Interaksi yang baik dapat dihasilkan sekiranya murid memberi respon kepada guru apabila proses PdP dijalankan untuk mewujudkan suasana pembelajaran yang menyenangkan. Murid yang tidak memberi respon semasa di dalam bilik darjah menyebabkan guru tidak dapat mengetahui tahap penguasaan mereka terhadap sesuatu topik pembelajaran. Hal ini akan menyebabkan guru menganggap muridnya memahami pengajaran yang disampaikan kerana tidak mendapat respon apabila diajukan soalan.

Interaksi yang kurang dalam kalangan murid di dalam bilik darjah berkemungkinan disebabkan mereka malu kerana kurang didedahkan untuk berkomunikasi dengan guru pada peringkat awal persekolahan. Hal ini demikian kerana murid perlu menjalani pembelajaran secara dalam talian sehingga mengurangkan penglibatan interaksi mereka. Dapatan kajian ini selari dengan kajian Nilavani dan Khairul Azhar (2022) yang mendapati bahawa pembelajaran dalam talian yang dilaksanakan menyebabkan guru menghadapi cabaran untuk menghasilkan perbualan dua hala antara murid dan guru sehingga mempengaruhi penghasilan PdP yang baik. Komunikasi dua hala dalam talian yang

sukar ini telah menyebabkan murid-murid tidak dilatih untuk berkomunikasi dengan orang dan mereka hanya mendengar apa yang diajar oleh guru sahaja. Pembelajaran dalam talian yang kurang interaksi turut menjejaskan interaksi di dalam bilik darjah apabila pembukaan semula sekolah. Norehan dan Mahaliza (2021) menjelaskan bahawa apabila pelaksanaan pembelajaran dalam talian, hanya guru yang bercakap dari awal hingga akhir kelas dan murid-murid tidak berpeluang untuk berinteraksi antara sama lain dengan rakan-rakan. Perkara ini telah menimbulkan perasaan malu dan segan untuk berinteraksi apabila berhadapan dengan guru serta rakan-rakan.

Masalah yang dihadapi guru yang seterusnya ialah murid kurang tumpuan di dalam bilik darjah (Zamri et al. 2015). Tumpuan murid semasa PdP dijalankan penting agar dapat mencapai objektif pembelajaran dan mereka memahami topik perbincangan yang disampaikan oleh guru. Tumpuan murid di dalam kelas sememangnya penting kerana melalui penumpuan ini, seseorang murid dapat meningkatkan kecerdasan minda agar mereka dapat menyesuaikan diri, mencapai kejayaan dan bersedia untuk berhadapan dengan dunia yang berkembang pesat ini. Murid yang kurang tumpuan semasa proses PdP menyebabkan guru perlu mengulangi pelajaran bagi memastikan semua murid memahami pembelajaran yang disampaikan. Tambahan pula, guru perlu mengatasi masalah kurang tumpuan murid ini dengan mempelbagai kaedah pengajaran agar dapat menarik tumpuan dan minat mereka terhadap proses PdP yang dilaksanakan. Kaedah pengajaran yang tidak sesuai menyebabkan murid-murid bosan dan hilang tumpuan untuk mendengar serta memahami apa yang diajar oleh guru.

Tumpuan murid di dalam bilik darjah pasca pandemik COVID-19 juga disebabkan kesan pembelajaran yang dilaksanakan secara dalam talian. Dapatan kajian ini selari dengan kajian yang dijalankan oleh Nilavani dan Khairul Azhar (2022) yang mendapati bahawa pembelajaran dalam talian yang dijalankan menyebabkan murid-murid bosan sehingga mempengaruhi tumpuan mereka terhadap PdP. Hal ini telah mempengaruhi tumpuan murid sehingga menyebabkan mereka tidak berminat dengan pembelajaran yang dijalankan walaupun sudah bersemuka. Kesan pembelajaran dalam talian masih terasa oleh murid-murid kerana mereka belajar dalam norma baharu tanpa kesediaan yang mencukupi. Menurut Bani Hidayat (2020) dalam kajiannya menyatakan bahawa murid masih tidak bersedia mengikut proses PdP secara dalam talian disebabkan persekitaran yang cukup berlainan dengan pembelajaran secara bersemuka. Dayang Julida dan Muhd Izwan (2021) pula menjelaskan bahawa guru perlu mewujudkan suasana pembelajaran yang menyenangkan agar dapat merangsang murid untuk memberikan tumpuan di dalam kelas dan seterusnya

dapat mengawal masalah tingkah laku diskriptif dalam kalangan murid sekolah rendah.

Antara kekangan yang dihadapi oleh guru pasca pandemik COVID-19 ialah murid tidak berminat untuk belajar. Minat seseorang murid terhadap proses pembelajaran sememangnya penting kerana dapat meningkatkan motivasinya. Menurut Andi Achru (2019), minat ialah tumpuan dan perhatian yang melibatkan unsur perasaan, keseronokan, kecenderungan dan keinginan yang tidak disengajakan serta bersifat aktif untuk menerima sesuatu dari luar persekitarannya. Hal ini menunjukkan bahawa minat murid dapat dilihat melalui keseronokan, penglibatan aktif dan tumpuan yang diberikan semasa guru mengajar di dalam bilik darjah. Namun begitu, PdP pasca pandemik COVID-19 juga menghadapi masalah murid yang tidak berminat untuk belajar walaupun sudah dilaksanakan secara bersemuka dengan persekitaran yang berbeza. Murid yang tidak bersedia dengan pembelajaran secara bersemuka adalah disebabkan hilang minat untuk belajar semasa pembelajaran secara dalam talian. Dapatan kajian ini selari dengan kajian yang dijalankan oleh Steven et al. (2022) yang mendapati bahawa murid Bajau Ubian tidak berminat terhadap pembelajaran Bahasa Melayu sebagai bahasa kedua. Kajian ini juga menjelaskan bahawa murid kurang berminat untuk belajar disebabkan pembelajaran dalam talian yang dilaksanakan sehingga menyukarkan mereka untuk berkomunikasi dengan guru dan memahami sesuatu proses pembelajaran.

Selain itu, dapatan kajian ini disokong oleh kajian yang dijalankan oleh Siti Nazurana et al. (2019) yang mendapati bahawa murid-murid tidak berminat terhadap buku akademik dan tumpuan yang kurang merupakan antara faktor yang menyumbang kepada berlakunya permasalahan literasi membaca. Minat yang kurang dalam kalangan murid menyebabkan sikap dan motivasi menjadi negatif serta rendah sehingga mempengaruhi pencapaian akademik mereka. Minat murid terhadap sesuatu proses pembelajaran penting bagi memastikan hasil pembelajaran dapat dicapai dengan baik. Oleh sebab itu, gaya pembelajaran yang pelbagai dan berbeza berbanding semasa dalam talian sememangnya penting bagi mengembalikan dan meningkatkan minat murid dalam PdP secara bersemuka. Menurut Sohaina et al. (2017), seseorang guru yang menggunakan gaya pembelajaran berdasarkan gaya pengalaman semasa PdP sememangnya akan meningkatkan minat dan motivasi murid. Oleh sebab itu, guru perlu menggunakan kaedah pengajaran yang dapat mewujudkan keseronokan dalam belajar bagi memastikan murid berminat dengan PdP di dalam bilik darjah.

Persekitaran bilik darjah juga menyebabkan guru menghadapi masalah untuk melaksanakan proses PdP dengan baik dan berkesan. Tiga daripada empat responden kajian bersetuju bahawa faktor persekitaran

bilik darjah menyumbang kepada masalah ketika mengajar mata pelajaran Bahasa Melayu selepas pandemik COVID-19. Responden kajian berpendapat bahawa persekitaran bilik darjah yang kondusif, bersih dan tanpa gangguan dari luar bilik darjah akan menyebabkan proses PdP dapat dilaksanakan dengan baik, selesa serta selamat. Menurut Mok (2009), kelemahan guru untuk menyediakan persekitaran bilik darjah yang kondusif terutama dalam aspek mengurus murid, kemudahan fizikal dan aktiviti akan menyebabkan proses PdP murid terganggu. Solarte (2011) pula menyatakan bahawa konsep bagi pengurusan bilik darjah merangkumi pelbagai aspek, iaitu kaedah dan strategi yang digunakan oleh guru untuk mengatasi masalah pengawasan murid, kemudahan fizikal, pengurusan disiplin, tingkah laku serta suasana pembelajaran yang kondusif.

Berdasarkan dapatan kajian Noorhidayah et al. (2019) mendapati bahawa proses pembelajaran murid akan menjadi lebih mudah, cepat, efektif dan menyeronokkan apabila disesuaikan dengan situasi baharu sekiranya situasi persekitaran sosial bilik darjah dalam keadaan yang kondusif serta selamat. Dapatan kajian ini juga selari dengan kajian Noor Zilla dan Amir (2020) yang menyatakan bahawa faktor persekitaran sememangnya sangat mempengaruhi pencapaian dan penguasaan murid terhadap sesuatu proses pembelajaran terutama dalam mata pelajaran Bahasa Melayu. Hal ini menjelaskan bahawa masalah persekitaran bilik darjah yang tidak kondusif perlu diatasi bagi memastikan proses PdP secara bersemuka dapat dilaksanakan dengan baik sekali gus meningkatkan minat dan motivasi murid untuk belajar. Ruddy dan Ruhizan (2022) menyatakan persekitaran sosial bilik darjah yang kondusif akan mempengaruhi daya keinginan belajar dalam kalangan murid.

Strategi Guru Bahasa Melayu untuk Meningkatkan Motivasi Murid Pasca Pandemik COVID-19

Strategi PdP memainkan peranan yang sangat penting dalam sesebuah institusi pendidikan. Strategi yang digunakan oleh guru mampu mempengaruhi proses PdP yang dijalankan sama ada berkesan ataupun tidak. Strategi merupakan satu kemahiran merancang dan menggunakan kaedah yang bersesuaian bagi mencapai objektif pembelajaran. Pembelajaran dalam talian yang dijalankan sepanjang tempoh PKP telah menimbulkan pelbagai masalah seperti keciciran murid dalam pelajaran sehingga mengurangkan motivasi untuk terlibat dalam PdP secara bersemuka. Oleh sebab itu, guru perlu mempelbagai strategi atau kaedah untuk menarik minat murid terhadap pembelajaran terutama dalam mata pelajaran Bahasa Melayu sekaligus meningkatkan motivasi mereka. Hasil dapatan kajian ini mendapati bahawa guru menggunakan strategi berpusatkan murid, strategi berpusatkan bahan, strategi berpusatkan guru dan cara lain seperti pemberian

insentif serta persekitaran pembelajaran yang berbeza bagi meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19.

Strategi pertama yang akan dibincangkan ialah strategi berpusatkan murid. Strategi ini sememangnya penting bagi menggalakkan murid terlibat aktif semasa PdP dijalankan terutama di dalam bilik darjah. Menurut Kumar (2016), strategi berpusatkan murid adalah satu kaedah untuk memberi peluang kepada murid agar bercakap dan mendengar secara efektif, membaca, menulis, isi kandungan, idea, isu serta memperlihatkan kebimbangan terhadap mata pelajaran yang dipelajari. Strategi ini menunjukkan yang murid berpeluang untuk bergerak aktif semasa di dalam bilik darjah dan guru hanya sebagai pembimbing murid untuk melakukan sesuatu aktiviti. Aktiviti-aktiviti menarik yang dilaksanakan dalam PdP akan mempengaruhi minat murid terhadap pembelajaran yang disampaikan.

Kepelbagaian dalam strategi dan kaedah pengajaran akan menarik murid untuk turut serta dalam pengajaran dan mampu meningkatkan kefahaman dalam kalangan murid (Zamri 2015). Oleh sebab itu, strategi berpusatkan murid ini merupakan kaedah yang boleh diambil oleh guru bagi mewujudkan suasana pembelajaran yang menyeronokkan sekali gus melaksanakan pembelajaran abad ke-21. Dapatan kajian ini disokong oleh kajian Lee dan Faridah (2022) yang mendapati bahawa strategi berpusatkan murid yang digunakan untuk mengatasi masalah dalam kemahiran membaca perkataan Bahasa Melayu menunjukkan perubahan dan memberi kesan yang positif. Kajian ini juga mendapati yang strategi ini mampu meningkatkan motivasi murid penutur natif untuk mempelajari Bahasa Melayu. Jelaslah, strategi berpusatkan murid yang digunakan ini telah memberi kesan yang positif bagi menarik minat dan meningkatkan motivasi murid terhadap sesuatu proses PdP.

Strategi berpusatkan bahan juga merupakan antara strategi yang digunakan oleh responden dalam PdP Bahasa Melayu pasca pandemik COVID-19 sebagai satu usaha untuk meningkatkan motivasi murid. Menurut Kamarul Azmi et al. (2012), strategi berpusatkan bahan merupakan satu langkah pengajaran yang dilaksanakan oleh guru mengikut kepada kehendak dan kemahuan murid. Penggunaan bahan PdP yang menarik dapat meningkatkan penglibatan murid terhadap sesuatu proses pembelajaran. Melalui strategi ini, guru dapat menyampaikan pengajaran dengan baik dan berkesan serta dapat mencapai objektif pembelajaran. Dapatan kajian ini disokong dengan kajian yang dijalankan oleh Intan Nur Syuhada dan Zamri (2021) yang mendapati bahawa guru Bahasa Melayu menggunakan strategi berpusatkan bahan dalam meningkatkan kemahiran membaca murid sekolah rendah semasa pembelajaran dalam talian dilaksanakan. Kajian ini juga mendapati bahawa semasa pembelajaran dalam talian, kebanyakan guru menggunakan strategi berpusatkan bahan seperti rakaman video, modul dan

kad bacaan. Pembelajaran dalam talian memerlukan guru Bahasa Melayu menggunakan strategi ini bagi memastikan proses PdP dapat dilaksanakan dengan baik walaupun tidak bersemuka. Keberkesanan strategi berpusatkan bahan semasa pandemik COVID-19 ini menunjukkan bahawa strategi ini boleh digunakan apabila pembelajaran secara bersemuka dilaksanakan. Hal ini sememangnya penting kerana strategi ini merupakan antara kaedah yang berkesan untuk meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19.

Dapatan kajian ini juga menunjukkan bahawa strategi berpusatkan guru digunakan sebagai satu kaedah untuk meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19. Strategi berpusatkan guru menunjukkan yang guru berperanan utama dalam menyampaikan sesuatu pengajaran. Kaedah ini juga memperlihatkan guru yang menyampaikan pengajaran dan murid hanya mendengar serta memahami isi pelajaran yang disampaikan oleh guru. Hasil dapatan kajian ini disokong oleh Abdul Aziz dan Wan Muna Ruzanna (2021) dalam kajiannya mendapati bahawa strategi berpusatkan guru merupakan kaedah yang digunakan bagi menangani masalah bacaan dalam kalangan murid disleksia. Kajian ini juga menunjukkan yang strategi lain seperti berpusatkan murid, berpusatkan bahan dan berpusatkan aktiviti tidak digunakan sepenuhnya dalam kajian ini. Strategi berpusatkan guru banyak digunakan dan menunjukkan keputusan yang positif serta berkesan kepada murid yang mengalami masalah disleksia. Strategi berpusatkan guru masa kini kurang digunakan dan kebanyakan guru lebih banyak menggunakan strategi berpusatkan murid bagi melaksanakan pembelajaran abad ke-21. Namun begitu, strategi berpusatkan guru masih lagi diperlukan bagi mempelbagai kaedah pengajaran guru dalam usaha untuk menarik minat murid terhadap proses PdP di dalam bilik darjah. Strategi yang berkesan daripada guru mampu meningkatkan dan mengekalkan motivasi murid dalam proses PdP terutama bagi mata pelajaran Bahasa Melayu.

Pemberian insentif merupakan satu kaedah yang digunakan oleh guru Bahasa Melayu untuk meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19. Pemberian insentif dalam kajian ini dapat dilihat berdasarkan kepada bentuk ganjaran dan pujian yang diberikan kepada murid apabila mereka selesai melakukan sesuatu tugas atau aktiviti. Kaedah sebegini dapat mengekalkan semangat murid untuk terus terlibat aktif dalam proses PdP yang dijalankan di dalam bilik darjah. Menurut Nur Afriyah dan Alexander (2022), pemberian insentif daripada guru kepada murid bukan sahaja tertumpu kepada pemberian material, malahan pujian juga merupakan satu ganjaran yang dapat mempengaruhi murid untuk lebih bersemangat dan bersaing secara sihat antara satu sama lain. Insentif juga merupakan peringkat yang mana guru perlu memastikan bahawa pelajar dimotivasikan untuk

bertindak atas segala tugas mengikut kepada arahan yang diberikan dan mempelajari bahan yang dipersembahkan tersebut (Vijayaetchumy & Nadia 2019).

Pemberian insentif oleh guru kepada murid adalah melalui ganjaran seperti wang, kebendaan, sijil, anugerah ataupun penghargaan yang sememangnya dapat meningkatkan semangat murid untuk mencapai ganjaran yang ditawarkan ini. Yopi Nisa (2018) menyatakan bahawa ganjaran merupakan suatu penghargaan, imbalan atau hadiah yang diberikan kepada seseorang disebabkan telah melaksanakan sesuatu tugas dengan baik. Jelaslah, pemberian insentif seperti ganjaran dan pujian merupakan kaedah yang diambil dalam usaha untuk memastikan murid berminat dengan PdP sekaligus meningkatkan motivasi mereka untuk belajar.

Kaedah seterusnya yang diambil oleh guru Bahasa Melayu adalah dengan melaksanakan PdP dengan persekitaran pembelajaran yang berbeza. Pembelajaran dalam talian yang dijalankan sepanjang tempoh PKP telah memberikan pembelajaran norma baharu kepada murid-murid kerana mereka bersekolah secara dalam talian dan tidak perlu berjumpa dengan orang lain (Zamri dan Anita 2021). Hal ini menyebabkan murid tidak mendapat suasana pembelajaran yang sebenar dan menyeronokkan. Oleh sebab itu, pembelajaran secara bersemuka memerlukan guru mengajar dalam suasana persekitaran yang berbeza yang dapat menghasilkan suasana pembelajaran yang seronok dan murid-murid berminat dengan PdP. Menurut Mucherah dan Yoder (2008), persekitaran yang kondusif sememangnya signifikan untuk merangsang kelakuan pembelajaran, tindak balas dan persepsi guru serta murid berkaitan dengan pengalaman belajar di sekolah.

Hasil dapatan kajian ini menunjukkan guru Bahasa Melayu membawa murid belajar luar dari bilik darjah, iaitu menggunakan bilik-bilik khas seperti makmal komputer dan perpustakaan bagi mewujudkan suasana pembelajaran yang berbeza. Pembelajaran luar bilik darjah ini sememangnya memberikan suasana pembelajaran yang berbeza kepada murid. Menurut Che Nidzam et al. (2016), interaksi dengan persekitaran semasa proses pembelajaran dapat merangsang semua deria murid dan menggalakkan murid belajar secara kreatif serta inovatif. Persekitaran pembelajaran yang baik akan mewujudkan keselesaan kepada murid sekaligus meningkatkan motivasi belajar mereka.

KESIMPULAN

Kajian yang dijalankan ini menunjukkan bahawa terdapat kekangan yang dihadapi guru yang boleh mempengaruhi motivasi murid, iaitu murid lambat menguasai sesuatu kemahiran, kurang interaksi, kurang fokus, tidak berminat untuk belajar dan factor persekitaran bilik darjah. Terdapat tiga strategi utama yang digunakan oleh guru Bahasa Melayu, iaitu strategi

berpusatkan bahan, berpusatkan murid dan berpusatkan guru dalam usaha untuk meningkatkan motivasi murid pasca pandemik COVID-19. Pembelajaran dalam talian yang dijalankan semasa pandemik COVID-19 menimbulkan kerisauan kerana murid tidak mendapat pembelajaran secara konvensional sehingga mempengaruhi motivasi mereka untuk belajar (Zamri dan Anita 2022b).

Isu keciciran dalam pelajaran yang meningkat semasa pandemik COVID-19 telah membimbangkan semua pihak. Oleh hal yang demikian, guru memainkan peranan utama untuk menangani isu ini dengan mengembalikan minat murid untuk belajar dan meningkatkan prestasi akademiknya. Guru perlu mengambil pelbagai strategi untuk menarik minat murid terhadap proses PdP di dalam bilik darjah kerana perkara ini akan meningkatkan motivasi mereka untuk belajar dan terlibat aktif semasa proses PdP dilaksanakan. Strategi yang diambil oleh guru mestilah bersesuaian dengan kehendak sistem pendidikan masa kini, iaitu memasukkan elemen pembelajaran abad ke-21. Namun begitu, guru perlu menyediakan bahan pengajaran yang bersesuaian dengan tahap murid bagi memastikan mereka faham sekali gus mencapai objektif pembelajaran. Hal ini sememangnya penting bagi meningkatkan dan mengekalkan motivasi murid terhadap pembelajaran Bahasa Melayu pasca pandemik COVID-19. Jelaslah bahawa guru berperanan penting dalam penambahbaikan bahan pengajaran untuk meningkatkan minat dan penglibatan mereka semasa PdP dilaksanakan sekali gus mempengaruhi motivasi yang tinggi dalam kalangan murid.

RUJUKAN

- Abdul Aziz Busri & Wan Muna Ruzanna Wan Mohammad. (2021). Strategi pengajaran guru Bahasa Melayu dalam menangani masalah bacaan dalam kalangan murid disleksia di sekolah rendah pedalaman Sarawak. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(1), 618-627.
- Abdul Rasid Jamian & Zulkafli Abu Zarin. (2008). Keupayaan kemahiran membaca dan menulis Bahasa Melayu murid sekolah rendah kebangsaan luar bandar. *Kertas Kerja di Konvensyen Pendidikan Nasional 2008*. Universiti Sultan Idris, 2-4 Jun 2008.
- Ain Nur Atika Agus. (2022). Masalah dihadapi oleh guru Bahasa Melayu dalam melaksanakan pendekatan terbeza dalam pengajaran dan pembelajaran di rumah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 12(1), 50-62.
- Andi Achru. (2019). Pengembangan minat belajar dalam pembelajaran. *Jurnal Idaarah*, 3(2): 205-215.
- Bani Hidayat Mohd Shafie. (2020). Pelaksanaan PdP dalam talian semasa Perintah Kawalan Pergerakan

- Fasa 1 dan 2 COVID-19. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 2(2), 213-221.
- Che Nidzam Che Ahmad, Saidatul Ainoor Shaharim & Asmayati Yahaya. (2016). Kesesuaian persekitaran pembelajaran, interaksi guru-murid, komitmen belajar dan keselesaan pembelajaran dalam kalangan murid biologi. *Jurnal Pendidikan Sains & Matematik Malaysia*, 6(10): 101-120.
- Chua Yan Piaw. 2014. *Asas Statistik Penyelidikan: Analisis Data Skala Likert*. Edisi ke-3. Selangor: McGraw Hill Education.
- Cresswell, J.W. (2005). *Educational Research: Planning, Conducting an Evaluating Quantitative and Qualitative*. 2nd Edition. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Dayang Julida Abang Tar & Muhd Izwan Mahmud. (2021). Minat, tingkah laku distrustif dan gaya pembelajaran murid bermasalah pembelajaran di sekolah rendah. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(4), 49-64.
- Intan Nur Syuhada Hamzah & Zamri Mahamod. (2021). Strategi pengajaran dalam talian yang digunakan oleh guru bahasa Melayu dalam meningkatkan kemahiran membaca murid sekolah rendah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 11(2), 54-67.
- Irma Mahad, Ugartini Magesvaran & Intan Nur Syuhada Hamzah. (2021). Sikap dan motivasi murid sekolah rendah terhadap pembelajaran Bahasa Melayu dalam talian sepanjang perintah kawalan pergerakan. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 11(1), 16-28.
- Jayaganes Balanadam & Khairul Azhar Jamaluddin. (2021). Isu dan cabaran dalam kemahiran membaca di kalangan murid sekolah rendah di Malaysia. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(4), 127-135.
- Kamarul Azmi Jasmi, Noratikah Ibrahim & Mohd Faez Ilias. (2012). Gaya Pengajaran guru dalam pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam. *Seminar Antarabangsa Pengurusan dan Pendidikan Islam (SEAPPI2012)*, 8-9 Mac 2012. Le Grandeur Palm Resort Senai, Johor Bahru.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2020). *Manual Pengajaran dan Pembelajaran di Rumah*. Putrajaya: Bahagian Pengurusan Sekolah.
- Kumar, M.M. (2016). Challenges of implementing student-centered strategies in classrooms. *International Research Journal of Engineering and Technologies*, 3(12), 1224-1227.
- Layang Ugek & Jamaludin Badusah. (2018). Amalan dan masalah pengajaran literasi bahasa Guru Bahasa Melayu ketika mengajar murid Penan. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 8(2), 25-38.
- Lee Ngiik Ting & Faridah Mydin Kutty. (2022). Meningkatkan kemahiran membaca dan motivasi murid bukan penutur natif dalam Bahasa Melayu melalui kaedah Ekspres-I. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities*, 7(5), 1-21.
- Marzni Mohamed Mokhtar, Rohizani Yaakub & Fadzilah Amzah. (2018). Cabaran guru Bahasa Melayu dalam usaha menerapkan kemahiran berfikir aras tinggi dalam pembelajaran dan pemudahcaraan penulisan karangan argumentatif. *Attarbawaiy: Malaysian Online Journal of Education*, 2(2), 7-14.
- Mohd Nazri Abd. Rahman. (2021). 5 kaedah mudah menangani murid malas belajar, tidak fokus. *Berita Harian Online*, 16 November. <https://www.bharian.com.my/berita/pendidikan/2021/11/888061/5-kaedah-mudah-menangani-murid-malas-belajar-tidak-fokus> (diakses pada 29 Jun 2023)
- Mohd Saiful & Nor Azwahanum Nor Shaid. (2021). Isu dan cabaran dalam pengajaran Bahasa Melayu di Sekolah Jenis Kebangsaan Cina. *International Journal of Humanities, Philosophy and Language*, 4(16): 1-15.
- Mok Soon Sang. (2009). *Pengurusan Bilik Darjah untuk Guru Novis*. Sintok, Kedah: Universiti Utara Malaysia.
- Mucherah, W. & Yoder, A. (2008). Motivation for reading and middle school student's performance on standardized testing in reading. *Reading Psychology*, 29(3), 214-235.
- Muniroh Hamat, Siti Balqis & Ch'ng Pei Eng. (2020). Adaptasi pengajaran dan pembelajaran secara maya dalam kebiasaan baharu semasa pandemik Covid-19. Shah Alam: SIG:e-Learning@CS.
- Nilavani Mahalingam & Khairul Jamaludin. (2022). Impak dan cabaran pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran atas talian semasa Perintah Kawalan Pergerakan. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(4), 104-115.
- Noor Zilla Md. Yusof & Amir Juhari. (2020). Tahap bahasa antara dalam pembelajaran Bahasa Melayu sebagai bahasa kedua. *Jurnal IPDA*, 26(1): 187-202.
- Noorhidayah Abu Hasim, Nurul Huda Adnan, Nuratiqah Suhaimi & Nor Izzuani. (2019). Pengaruh persekitaran dalam penguasaan kosa kata pelajar KUIM. *Proceeding the 1st International Language, Culture and Education Conference 2019*, Holiday Inn: Melaka.
- Norazilawati Abdullah. (2020). *Trend dan Isu Pendidikan Abad ke-21*. Tanjong Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Norehan Mohd Nasir & Mahaliza Mansor. (2021). Cabaran guru dalam melaksanakan pengajaran dan pembelajaran di rumah: Suatu pemerhatian awal. *Malaysian Journal Social Sciences and Humanities*, 6(7), 416-421.
- Nur Afriyah & Alexander Guci Ale. (2022). Ganjaran dalam pendidikan perspektif al-Qur'an. *Jurnal Asy-Syukriyyah*, 23(1): 103-127.
- Ruddy Anak Sibat & Ruhizan M. Yasin. (2022). Pengaruh persekitaran sosial bilik darjah terhadap

- tahap penguasaan kemahiran dan motivasi murid dalam Bahasa Melayu. *Malaysian Journal of Social Science and Humanities*, 7(4), 1-13.
- Shahlan Surat & Zamri Mahamod. (2022). *Inovasi Pedagogi dan Kreativiti Guru*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Siti Nazurana Konaen, Fadzilah Abd Rahman & Samsilah Roslan. (2019). Meneroka sikap dan motivasi murid rendah pencapaian Bahasa Melayu: Satu kajian kes di Felda. *International Journal of Education and Training*, 5(1), 1-9.
- Sohaina Mohd Salleh, Maimun Aqsha Lubis & Asiyah Sjahrony. 2017. Pembangunan gaya pembelajaran: Satu analisis keperluan di sekolah kebangsaan. *Asian Comparative Education Research Journal on Islam and Civilization*, 1(1), 54-63.
- Solarte, A.C.S. (2011). The importance of classroom management for novice teachers. University of Narino. <https://www.researchgate.net/publication/293485195> (Diakses pada 29 Jun 2023)
- Steven Frennandes Aping, Muhamad Amir Asyraf Abdul Rahim & Muhammad Norhazim Izman. (2022). Sikap dan faktor yang mempengaruhi motivasi pelajar Bajau Ubian terhadap pembelajaran Bahasa Melayu secara dalam talian. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 12(2), 102-117.
- Suliaty Asri. (2023). 100,000 murid keciciran. *Harian Metro*, 6 Januari. <https://www.hmetro.com.my/akademia/2023/01/926200/100000-murid-keciciran> Diakses pada 30 Jun 2023).
- Tak, M.Y. & Chang, Z. (2011). Relationship between teacher's preferred teacher-student interpersonal behaviour and intellectual styles, educational psychology. *An International Journal of Experimental Educational Psychology*, 31(3), 301-317.
- Vijayaletchumy Subramaniam & Nadia Shuhada Abdan Nasir. (2019). Lajur ampuh membaca Bahasa Melayu dalam proses pengajaran dan pembelajaran. *MAHAWANGSA*, 6(1), 22-45.
- Wan Nurzuliana Wan Ahmad. (2019). Amalan guru dalam melaksanakan kemahiran literasi Bahasa Melayu bagi Program LINUS di sekolah rendah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 9(1), 1-11.
- Wong, L.S.C & Nurfaradilla Mohamad Nasri. (2021). Hubungan antara tahap kebolehan pengajaran dengan pengalaman mengajar guru Bahasa Melayu dalam mengaplikasi pedagogi responsif budaya. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(2), 468-483.
- Yopi Nisa Febianti. (2018). Peningkatan motivasi belajar dengan pemberian reward and punishment yang positif. *Jurnal Edunomic*, 6(2), 93-102.
- Zamri Mahamod & Anita Abdul Rahman. (2022a). *Pengajaran dan Pembelajaran Dalam Talian: Isu dan Cabaran*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Zamri Mahamod & Anita Abdul Rahman. (2022b). *COVID-19: Impak dan Cabaran kepada Pembelajaran Murid*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Zamri Mahamod, Anita Abdul Rahman & Zarién Atierah Zamri. (2021). *Pengajaran dan Pembelajaran di Rumah: Isu dan Cabaran Pendidikan dalam Norma Baharu*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Zamri Mahamod, Mohamed Amin Embi & Ruslin Amir. (2015). *Kepelbagaian Pelajar dan Perbezaan Pembelajaran*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Zamri Mahamod. (2015). *Strategi Pembelajaran: Inventori Cara Belajar Bahasa Melayu*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Zamri Mahamod. (2019). *Inovasi PdP dalam Pendidikan Bahasa Melayu*. Cetakan Ketiga. Tanjung Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.